

COMUNICAT DE PRESĂ nr. 116/24

Luxemburg, 29 iulie 2024

Hotărârea Curții în cauza C-119/23 | Valančius

Numirea judecătorilor Tribunalului Uniunii Europene: un stat membru poate să propună, dintre candidații care figurează pe o listă întocmită de un grup național de experți independenți, un alt candidat decât cel mai bine clasat pe această listă, cu condiția ca acest candidat propus să îndeplinească cerințele prevăzute de tratate

Guvernul unui stat membru, care a constituit un grup de experți independenți însărcinat cu evaluarea candidaților pentru funcția de judecător al Tribunalului Uniunii Europene și cu întocmirea unei liste de merit cu candidații care îndeplinesc cerințele de independență și de capacitate profesională prevăzute de tratate¹, poate să propună, dintre candidații care figurează pe această listă, un alt candidat decât candidatul cel mai bine clasat, cu condiția ca acest candidat propus să îndeplinească cerințele menționate.

Domnul Virgilijus Valančius a fost numit judecător al Tribunalului Uniunii Europene în anul 2016. După expirarea mandatului său în 2019, guvernul lituanian a publicat un apel la candidaturi și a adoptat o procedură în vederea selectării unui candidat la acest post. În conformitate cu această procedură, un grup de lucru compus în majoritate din experți independenți a întocmit o listă de merit a candidaților, clasificați în ordine descrescătoare în funcție de punctajul obținut. Cel mai bine clasat pe lista de merit era domnul Valančius. Prin decizia din 4 mai 2022, guvernul lituanian a propus persoana care figura pe poziția a doua pe lista de merit drept candidat pentru postul de judecător în cadrul Tribunalului. După un aviz nefavorabil cu privire la acest candidat din partea comitetului 255², guvernul lituanian a propus, prin decizia din 19 aprilie 2023, persoana care figura pe a treia poziție pe lista de merit, și anume domnul Saulius Lukas Kalėda, drept candidat pentru acest post. Prin decizia din 15 septembrie 2023, adoptată în urma unui aviz favorabil al comitetului 255, guvernele statelor membre l-au numit pe domnul Kalėda judecător al Tribunalului.

Domnul Valančius a solicitat Tribunalului Administrativ Regional din Vilnius (Lituania) anularea celor două decizii de propunere ale guvernului lituanian. Având îndoieli cu privire la incidența dreptului Uniunii asupra procedurilor naționale de propunere a candidaților la funcția de judecător al Tribunalului, această instanță a adresat Curții de Justiție întrebări cu privire la acest subiect.

În hotărârea sa, Curtea de Justiție amintește că **cerința de independență a instanțelor** concretizează valoarea fundamentală a statului de drept consacrată la articolul 2 TUE și **se impune atât la nivelul Uniunii, printre altele pentru judecătorii Tribunalului, cât și la nivelul statelor membre**, pentru instanțele naționale. Curtea deduce de aici că condițiile de fond și modalitățile procedurale referitoare la numirea judecătorilor Tribunalului trebuie să permită **excluderea oricărei îndoieli legitime**, în percepția justițiabililor, cu privire la faptul **că acești judecători îndeplinesc cerințele de independență și de capacitate profesională** impuse prin articolele 19 TUE și 254 TFUE pentru a exercita funcția de judecător al Tribunalului. În acest scop, este necesar printre altele **să se garanteze integritatea întregii proceduri de numire a judecătorilor Tribunalului** și, în consecință, a rezultatului acesteia în

fiecare dintre cele trei etape din care este alcătuită respectiva procedură.

În ceea ce privește, mai întâi, etapa națională de propunere a unui candidat pentru funcția de judecător al Tribunalului, Curtea consideră că, în lipsa, în dreptul Uniunii, a unor dispoziții specifice în acest scop, revine fiecărui stat membru atribuția de a stabili modalitățile procedurale de propunere a unui candidat. Prin urmare, fiecare stat membru **rămâne liber să prevadă sau nu o procedură** de selecție și de propunere a unui candidat. Cu toate acestea, modalitățile procedurale nu trebuie să dea naștere, în percepția justițiabililor, unor îndoieli legitime cu privire la respectarea de către candidatul propus a cerințelor prevăzute de tratate. Împrejurarea că reprezentanți ai puterilor legislative sau executive intervin în procesul de numire a judecătorilor nu este în sine de natură să suscite asemenea îndoieli legitime. **Participarea unor organe consultative independente**, precum și **existența, în dreptul național, a unei obligații de motivare** pot contribui însă la o mai mare obiectivitate a procesului de numire. În ceea ce privește condițiile de fond pentru propunerea candidaților, **statele membre** dispun de o marjă largă de apreciere pentru definirea acestor condiții. Cu toate acestea, ele **trebuie să garanteze**, indiferent de modalitățile procedurale reținute în acest scop, **că acei candidați propuși îndeplinesc cerințele de independență și de capacitate profesională** prevăzute de tratate.

Astfel, atunci când un stat membru a stabilit o procedură de selecție a candidaților pentru postul de judecător al Tribunalului în cadrul căreia un grup de experți independenți are sarcina de a întocmi o listă de merit cu aceia dintre ei care îndeplinesc cerințele prevăzute de tratate și de a indica, cu titlu de recomandare, candidatul cel mai bine clasat, simplul fapt că guvernul acestui stat membru a decis să propună un alt candidat care figurează pe această listă decât cel mai bine clasat nu este, în sine, suficient pentru a concluziona că această propunere este de natură să dea naștere unor îndoieli legitime cu privire la respectarea de către candidatul propus a cerințelor menționate.

În ceea ce privește, în continuare, a doua etapă din care este alcătuită procedura de numire a judecătorilor Tribunalului, și anume cea privind **intervenția comitetului 255**, Curtea precizează că, în vederea adoptării avizului său, acest comitet **trebuie să verifice dacă acel candidat propus pentru postul de judecător al Tribunalului îndeplinește cerințele de independență și de capacitate profesională** prevăzute de tratate. În acest scop, comitetul 255 poate solicita guvernului care a făcut propunerea să îi transmită informații suplimentare sau alte elemente pe care le consideră necesare.

În sfârșit, în ceea ce privește a treia etapă a procedurii de numire, care corespunde **deciziei de numire adoptate de guvernele statelor membre**, Curtea subliniază că **sarcina de a garanta respectarea acestor cerințe revine de asemenea în mod colectiv acestor guverne**, atunci când decid, având în vedere avizul emis de comitetul 255, să numească judecător al Tribunalului candidatul propus de unul dintre aceste guverne. Astfel, odată numit, acest candidat devine judecător al Uniunii și nu reprezintă statul membru care l-a propus.

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Este de competența instanței naționale să soluționeze cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral și, dacă este cazul, rezumatul hotărârii](#) se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Corina-Gabriela Socoliuc ☎(+352) 4303 5536

Imagini de la pronunțarea hotărârii sunt disponibile pe „Europe by Satellite” ☎(+32) 2 2964106

Rămâneți conectați!

¹ Potrivit articolului 19 alineatul (2) al treilea paragraf TUE, „judecătorii și avocații generali ai Curții de Justiție, precum și judecătorii Tribunalului sunt aleși dintre personalitățile care prezintă toate garanțiile de independență și care întrunesc condițiile prevăzute la articolele 253 și 254 [TFUE]. Aceștia sunt numiți de comun acord de către guvernele statelor membre pentru șase ani”. Articolul 254 al doilea paragraf TFUE prevede că judecătorii Tribunalului „sunt aleși dintre persoane care oferă depline garanții de independență și care au capacitatea cerută pentru exercitarea unor înalte funcții juridice”.

² Potrivit articolului 255 TFUE, „se instituie un comitet care emite un aviz cu privire la capacitatea candidaților pentru funcțiile de judecător și avocat general în cadrul Curții și al Tribunalului, înainte ca guvernele statelor membre să facă nominalizările”.